

Vai trò quan trọng của lực lượng vũ trang địa phương trong bảo vệ Tổ quốc

07:02 08/09/2025

Ngày 12/3/1945, Thường vụ Trung ương Đảng ra Chỉ thị “Nhật - Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta”. Thực hiện chỉ thị, các tổ chức đảng trong cả nước xác định phương hướng lãnh đạo nhân dân và lực lượng vũ trang (LLVT) đẩy mạnh hoạt động kháng chiến.

Ngay khi phát xít Nhật đầu hàng quân Đồng minh, nhận thấy thời cơ cách mạng chín muồi, ngày 13/8/1945, Ủy ban khởi nghĩa toàn quốc ra quân lệnh tổng khởi nghĩa. Tổng khởi nghĩa nhanh chóng giành thắng lợi và nước Việt Nam Dân chủ cộng hòa đã ra đời.

Trong Cách mạng Tháng Tám năm 1945, LLVT địa phương còn non trẻ nhưng giữ vai trò rất quan trọng: Là chỗ dựa vững chắc cho quần chúng nổi dậy; luôn đi đầu trong các cuộc biểu tình thị uy, bao vây cơ quan đầu não của địch ở Thủ đô cũng như ở các địa phương; tạo khí thế cách mạng rầm rộ, động viên quần chúng tham gia cướp chính quyền. Đồng thời, LLVT địa phương còn tổ chức tiến công vũ trang vào các đồn bốt, trụ sở chính quyền tay sai; cùng với nhân dân bảo vệ chính quyền cách mạng non trẻ; dập tắt các hoạt động phản công, phản kích của địch, tham gia diệt ác, trừ gian, bảo vệ an ninh ở các địa phương...

Những ngày đầu khởi nghĩa, chỉ với vũ khí thô sơ và một phần vũ khí cướp được của địch nhưng LLVT địa phương không chỉ bảo vệ vững chắc căn cứ địa cách mạng mà còn tổ chức đánh địch, mở rộng địa bàn kháng chiến ở Việt Bắc. Ngay từ tiền khởi nghĩa, Tổng bộ Việt Minh liên tỉnh Cao-Bắc-Lạng đã phái trung đội du kích ở Cao Bằng phối hợp với du kích Lạng Sơn tiến công địch, mở rộng địa bàn kháng chiến. Các đơn vị, địa phương còn chớp thời cơ chính quyền Pháp tan rã, chính quyền Nhật chưa kịp củng cố để tiến công đồn bốt, vừa đánh, vừa kéo cờ đỏ sao vàng thị uy, kêu gọi địch đầu hàng. Trong trận đánh đồn lính “khố xanh” ở Tràng Định (Lạng Sơn), khi bị bắt, chúng đã khai: “Chúng tôi thấy cờ đỏ sao vàng và nghe tiếng gọi hàng, biết là Việt Minh nên chúng tôi mới đầu hàng”. Điều đó cho thấy, nghệ thuật tác chiến kết hợp quân sự với chính trị, địch vận của LLVT địa phương đã được vận dụng ngay từ những ngày đầu khởi

nghĩa, làm nên nét đặc sắc của nghệ thuật quân sự Việt Nam.

Thắng lợi vĩ đại của Cách mạng Tháng Tám năm 1945 nói lên vai trò cực kỳ quan trọng của LLVT địa phương trong cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc, đồng thời khẳng định tư tưởng quân sự đúng đắn của Đảng và Bác Hồ về xây dựng LLVT cách mạng, góp phần xây dựng nên truyền thống vẻ vang của Quân đội nhân dân Việt Nam “nhiệm vụ nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng vượt qua, kẻ thù nào cũng đánh thắng” trong hơn 80 năm xây dựng, chiến đấu và trưởng thành.

Lực lượng phòng không nhân dân luyện tập sẵn sàng cho tác chiến phòng thủ. (Ảnh: TTXVN)

Trong chiến tranh giải phóng dân tộc, bảo vệ Tổ quốc, chúng ta thường tiến hành tác chiến với hai hình thức cơ bản là tác chiến bằng các binh đoàn chủ lực và tác chiến phòng thủ khu vực tỉnh, thành phố. Các binh đoàn chủ lực giữ vai trò giải quyết các tình huống lớn, tiến hành các chiến dịch, thực hiện các chiến lược. Tác chiến của các khu vực phòng thủ giữ vai trò quan trọng. Các lực lượng trong khu vực phòng thủ thường sẽ đánh địch đầu tiên, tiến hành tác chiến rộng khắp, tiêu hao, tiêu diệt sinh lực, phương tiện chiến tranh của địch; tạo thế, giữ thế và phối hợp với các binh đoàn chủ lực liên tục tiến công địch, nhất là vào bên sườn, phía sau quân địch.

Lực lượng trong khu vực phòng thủ tỉnh, thành phố là LLVT địa phương, gồm bộ đội địa phương, dân quân tự vệ (DQTV) cùng với chủ lực của quân khu đứng trên địa bàn khu vực phòng thủ. Với lợi thế đông đảo, có thể tác chiến mọi lúc,

mọi nơi, có thể tìm chân địch một cách sớm nhất, nhanh nhất, tạo điều kiện để chuyển đất nước vào trạng thái chiến tranh, sẵn sàng đánh trả tiến công lớn của địch, bảo vệ lãnh thổ, vùng biển, vùng trời Tổ quốc.

Lịch sử đã chứng minh, địch thường tạo ưu thế về lực lượng, vũ khí, trang bị khi mở đầu chiến tranh xâm lược nhưng đều bị suy giảm nhanh chóng khi đối phó với thế trận chiến tranh nhân dân của ta. LLVT địa phương rất đông đảo, được tổ chức từ thời bình và nhanh chóng mở rộng khi có chiến tranh theo kế hoạch, phương án được chuẩn bị trước. Chỉ tính riêng lực lượng DQTV, nếu ta tổ chức 1% dân số thì đất nước đã có hàng triệu chiến sĩ DQTV. Khi tác chiến trong khu vực phòng thủ, LLVT địa phương có thể chủ động vận dụng cách đánh linh hoạt: Đánh nhỏ, đánh vừa, đánh phía trước, phía sau, bên sườn, tiến công trực diện cũng như chia cắt quân địch khi chúng tiến sâu vào khu vực phòng thủ của ta.

Trong chiến tranh phá hoại miền Bắc trước đây, bộ đội địa phương và DQTV đã bắn rơi nhiều máy bay phản lực, máy bay trực thăng, máy bay trinh sát của địch. Ở miền Nam, dân quân du kích và bộ đội địa phương cũng bắn rơi, bắn cháy nhiều máy bay, xe tăng, xe bọc thép của Mỹ, ngụy. Từ bài học kinh nghiệm quý báu trong các cuộc chiến tranh giải phóng dân tộc và bảo vệ Tổ quốc, để đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới, LLVT địa phương được tổ chức khoa học và xây dựng vững mạnh toàn diện, luôn chủ động xử trí thắng lợi các tình huống từ sớm, từ xa, từ khi Tổ quốc, địa phương chưa nguy.

Để LLVT địa phương hoàn thành tốt nhiệm vụ, cần tăng cường sự lãnh đạo trực tiếp, tuyệt đối về mọi mặt của Đảng, phát huy sức mạnh tổng hợp của hệ thống chính trị, gắn xây dựng LLVT địa phương với xây dựng nền quốc phòng toàn dân, thế trận quốc phòng toàn dân với thế trận an ninh nhân dân vững chắc. Đảng, Nhà nước, Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng, cấp ủy, chính quyền các địa phương cần quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo kiện toàn tổ chức, biên chế và nâng cao chất lượng huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu của LLVT địa phương phù hợp với mô hình chính quyền địa phương hai cấp, bảo đảm LLVT địa phương nhận và hoàn thành xuất sắc mọi nhiệm vụ được giao, xứng đáng với truyền thống của thế hệ cha anh trong sự nghiệp giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa trong tình hình mới.

Theo báo QĐND